

PRESS MONITOR

PRESA DE LA „ȚIGANI“ LA „ROMI“

UNIUNEA EUROPEANA
Programul finantat prin Programul PHARE
Fondul de Parteneriat pentru Romi

Agentia de Monitorizare a Presei - Academia Catavencu:

Adresa: Str. Ion Câmpineanu Nr. 20 A, Bl. 18 A, Scara A, Et. 2, Ap. 8, Interfon 08, Sector 1, Bucuresti - România
Tel./Fax: 01/ 315 23 13; Tel.: 093 535 717;
E-mail: agdemon@fx.ro, romania@freeex.org
Http://www.mma.ro; Http://www.freeex.org

Centrul Romilor pentru Interventie Sociala si Studii - Romani CRISS:

Adresa: Str. Buzesti nr. 19, sector 1, Bucuresti - România
Tel: 231 41 44; 203 93 74
Fax: 212 56 05
E-mail: criss@dnt.ro
Http://www.romanews.ro

Centrul pentru Jurnalism Independent:

Adresa: Str. Bibescu Vodă nr. 18, Et. 2, Int. 4-6, sector 4, București - România
Tel: 335 62 00
Fax: 335 62 97
E-mail: ioana@cji.ro
Http://www.cji.ro

Agentia Nationala de Presa - ROMPRES:

Adresa: Piata Presei Libere Nr. 1, Corp B, Bucuresti - România
Tel: 222 48 30
Fax: 212 56 05
E-mail: webmaster@rompres.ro
Http://www.rompres.ro

PRESS MONITOR - PRESA DE LA „TIGANI“ LA ROMI

Continutul acestui material nu reprezinta în mod necesar pozitia oficiala a Uniunii Europene.

ISBN: 973-0-02633-5

Press Monitor

Presă de la „Țigani“ la „Romi“

PRESS MONITOR - PRESĂ DE LA „ȚIGANI” LA ROMI

Acest volum a fost realizat în cadrul proiectului "RomaNews - Centrul Romilor de Comunicare și Relații cu Mass-Media", inițiat de Agenția de Monitorizare a Presei - Academia Catavencu și Romani CRISS - Centrul Romilor pentru Intervenție Socială și Studii în parteneriat cu Centrul pentru Jurnalism Independent și Agenția Națională de Presă ROMPRES și finanțat de Uniunea Europeană în cadrul programului Phare - Fondul de Parteneriat pentru Romi.
www.romanews.ro

Echipa:

Analiza: Claudia Popescu

Monitorizare de presă: Liana Ganea, Mioara Radoi, Laura Simionescu

Prelucrare date: Marius Neacsă

Corectura: Narcis Voinea

Mulumim Centrului de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală - CRDE (Radu Pop, Adam Gabor) pentru amabilitatea de a ne pune la dispoziție fotografiile din acest volum

© Asezmântul Cultural Academia Catavencu - martie 2002

ISBN: 973-0-02633-5

Prefata	5
Caracterizarea publicatiilor monitorizate.....	6
Metodologie	7
Analiza cotidianelor.....	7
Romii – actori în presa.....	7
Alti actori	8
Evenimente conflictuale vs neconflictuale.....	9
Natura evenimentelor relatate.....	10
Comportament actori.....	11
Tipul actiunii.....	11
Tendentiozitate vs neutralitate.....	12
Stereotipuri.....	12
- Stereotipuri legate de etnie.....	12
- Atribute si expresii specifice utilizate de jurnalisti.....	13
Rom sau Tigan.....	14
Analiza saptamânalelor.....	14
Studii de caz.....	15
Piatra Neamt.....	15
Madalin Voicu – „Moise” al tiganilor.....	16
Anexe.....	17
Titluri în presa româneasca.....	17
- Romii în presa româneasca.....	17
- Piatra Neamt.....	18
- Lideri romi în presa.....	19
Profil general al ziarelor.....	20
Profil particular pe ziare	26

TIGANUL ISPASITOR

Sondajele de opinie dedicate studiului relatiilor interetnice din România confirma periodic faptul ca romii sunt perceputi negativ fata de non-romi. Pentru specialisti, aceasta constatare este considerata normala din punct de vedere stiintific - stereotipurile culturale negative fata de romi sunt vechi de când exista "tiganii" pe teritoriul României. Este, asadar neverosimil, din punctul de vedere al psihologiei soiale, sa ne asteptam la modificari rapide ale unei perceptii atât de rapsândita si calcifiata. Cu atât mai mult, asadar, este considerata "normala" imaginea de "tigan" a romilor la nivelul populatiei. Or', daca perceptia negativa, multisekularele stereotipuri, nu pot fi schimbate, ceva s-ar putea modifica la nivelul perceptiei acestora. Adica se poate aspira la constientizarea faptului ca vehicularea obsesiva, în spatiul public, a stereotipurilor care consolideaza imaginea de "tiganii" a romilor, nu este corecta, nu este sanatoasa pentru societate si, în orice caz, contribuie la consolidarea stereotipurilor negative ale perceptiei României în clubul tarilor cu o civilizatie europeana. Ca este gresit ca atunci când comunicati despre romi, sa le dai culoare de "tiganii". Dar pentru a transmite eficient acest mesaj catre cetateni, este nevoie de participarea activa a mass-media. Are ziaristul disponibilitate pentru un astfel de efort? Ori este, la rândul sau, promotorul imaginii stereotipe negative despre romi? În comunitatea oamenilor de presa sunt reprezentate ambele atitudini. Cercetarea noastra încearca sa identifice prezenta, în discursul presei, a batrânelor stereotipuri, a diferitelor forme de distorsiune a mesajului prin care romii sunt redusi la imaginea de "tiganii". Facem asta, în speranta ca jurnalistii vor raspunde cu mai mare usurinta acestui semnal. De ce speram o asemenea reactie? Evident, pentru ca noi, Românii, suntem inteligenti, toleranti, inventivi, prieteni, gospodari. Si ziaristi profesioniști.

Mircea Toma,
Agentia de Monitorizare a Presei – Academia Catavencu

**Profilul
publicațiilor**

Acest studiu își propune să diagnosticheze imaginea etniei romă așa cum este ea reflectată de mass media românească. În perioada august 2001 – februarie 2002 au fost identificate 688 articole relevante pentru populația romă, publicate în 12 cotidiane naționale (Adevărul, Cotidianul, Cronica Română, Curentul, Evenimentul Zilei, Gazeta Sporturilor, Jurnalul Național, Libertatea, National, ProSport, România Libera, Ziuă) și 3 săptămânale (Academia Catavencu, Atac la Persoană, România Mare).

Așa cum reiese din analiza datelor monitorizate, mai puțin de jumătate din articole au fost tendentios negative (47.09%) față de etnicia romi. Tendința pozitivă a jurnaliștilor în relatarile referitoare la subiectul analizei noastre se regăsește în 7.44% din totalul articolelor monitorizate.

Cu toate acestea, se remarcă predilectia jurnaliștilor spre relatarea de acțiuni negative (54.17%), de natură legal/criminală (28.42%) și socială (26.28%), ai căror protagoniști au fost romii. Multe dintre aceste acțiuni au devenit subiecte de presă, asiduu mediatizate de jurnaliștii români: decizia primarului din Piatra Neamț de a muta romii în cartiere speciale, decizie care a fost urmată și de primarii altor localități, neînțelegerile dintre liderii politici ai romilor (Mădalin Voicu, Împăratul Iulian, Vasile Ionescu, Nicolae Paun) și, nu în ultimul rând, conflictele iscate între romi și oamenii legii din diverse motive. Romii au fost, de cele mai multe, fie surse ale agresiunilor îndreptate atât spre cetățeni și autorități locale, cât și spre oamenii legii, fie protagoniști implicați în diverse conflicte, evenimente care au atras atenția mass media, devenind astfel subiecte de presă.

În ceea ce privește stereotipurile, predominante sunt cele a căror conotație este negativă. Astfel, au fost identificate 123 de înregistrări pentru „Țigani infractori”, reprezentând (27.51%), 100 de înregistrări (22.370%) pentru „Țigani violenți” și „Mafie țiganească” cu 33 de apariții (7.38%).

Un alt parametru pe care l-am urmărit pe parcursul acestei analize a fost termenul (rom sau țigan) pe care l-au utilizat jurnaliștii în relatarile lor. Astfel, în 52.42% dintre articolele monitorizate, jurnaliștii au făcut referire la țigani și în 47.57% actorii relatării erau romi.

Realizarea unei analize cumulate a principalilor parametri (tendentiozitatea, natura evenimentului, tipul acțiunii) care induc tendințe la nivelul discursului jurnalistice a scos în evidență următorul profil al cotidianelor centrale cu privire la relatarile lor despre romi.

COTIDIANUL	MEDIA PARAMETRILOR
<u>ADEVĂRUL</u>	1.66
<u>COTIDIANUL</u>	5.33
<u>CRONICA ROMÂNĂ</u>	6.00
<u>CURENTUL</u>	8.66
<u>EVENIMENTUL ZILEI</u>	9.66
<u>JURNALUL NAȚIONAL</u>	6.00
<u>LIBERTATEA</u>	5.66
<u>NATIONAL</u>	5.66
<u>ROMÂNIA LIBERĂ</u>	4.00
<u>ZIUĂ</u>	2.33

Cu cât media parametrilor se apropie de zero cu atât crește tendința negativă a ziarului respectiv în relatarile referitoare la romi. Astfel, la polul negativ se află Adevărul (1.66) și Ziuă (2.33), în timp ce la polul opus este Evenimentul Zilei (9.66) și Curentul (8.66).

METODOLOGIA FOLOSITA ÎN REALIZAREA STUDIULUI

Metodologie

Analiza de continut a articolelor identificate a fost realizata utilizându-se o serie de parametri:

- frecventa prezentarii actiunilor pozitive/negative exercitate de romi;
- tipul evenimentelor raportate: evenimente conflictuale – sunt acelea care implica unul sau mai multi actori aflati în probleme contradictorii; evenimente neconflictuale – prezinta prestatia unui actor care nu mai influenteaza pe nimeni altcineva (comportament pozitiv al actorului, împlinirea unor asteptari);
- natura evenimentelor raportate. Am ales urmatoarea clasificare: politic, economic, social, educational/cultural, legal/criminal*, etnic;
- stilul relatarii jurnalistice fata de actor. Poate fi: pozitiv – ziaristul are atitudine favorabila actorului; neutru – articolul contine informatie netendentioasa; negativ- ziaristul manifesta o atitudine împotriva actorului. Tendentiozitatea jurnalistului a fost identificata urmarind în cadrul articolului densitatea sintagmelor verbale care transmit atitudinea sa fata de actor. Identificarea respectivelor sintagme, denumite de noi "zgomote", s-a facut în urma unei analize calitative a textelor materialelor difuzate. Au fost considerate "zgomote" acele sintagme care adauga textului informatii care : 1. nu raspund celor 5 întrebări relevante pentru un articol de informare: unde, ce, când, cine, de ce, cum; 2. raportate la contextul situational, informatiile "în plus" transporta judecati de valoare relevante pentru actorii actiunii. Tendentiozitatea poate fi masurata astfel printr-o analiza cantitativa a "zgomotelor atitudinale" din interiorul articolului;
- comportamentul actorilor implicati în eveniment. Comportamentul actorilor, asa cum este promovat de publicatii (comportamente agresive, neutre sau, respectiv situatii în care actorul este tinta unei agresiuni, în acest caz fiind vorba de un actor atacat);
- frecventa stereotipurilor aparute. Am semnalat, de asemenea, si cazul în care mentionarea etniei în cadrul articolului nu aduce un plus de informatie (este nerelevanta din punct de vedere al informatiei prezentate).
- referiri la actorul principal: rom sau tigan. Am identificat în relatarea jurnalistica modalitatea prin care ziaristii fac referire la etnicii romi. Utilizarea acestui parametru este relevanta în analiza pentru situatiile în care transmiterea mesajului induce cu sine o imagine negativa a romilor.

*criminal este folosit în acceptiunea anglo-saxona, ca sinonim cu infractoral

ANALIZA DATELOR MONITORIZATE

1.1. Protagonistii principali: Romii

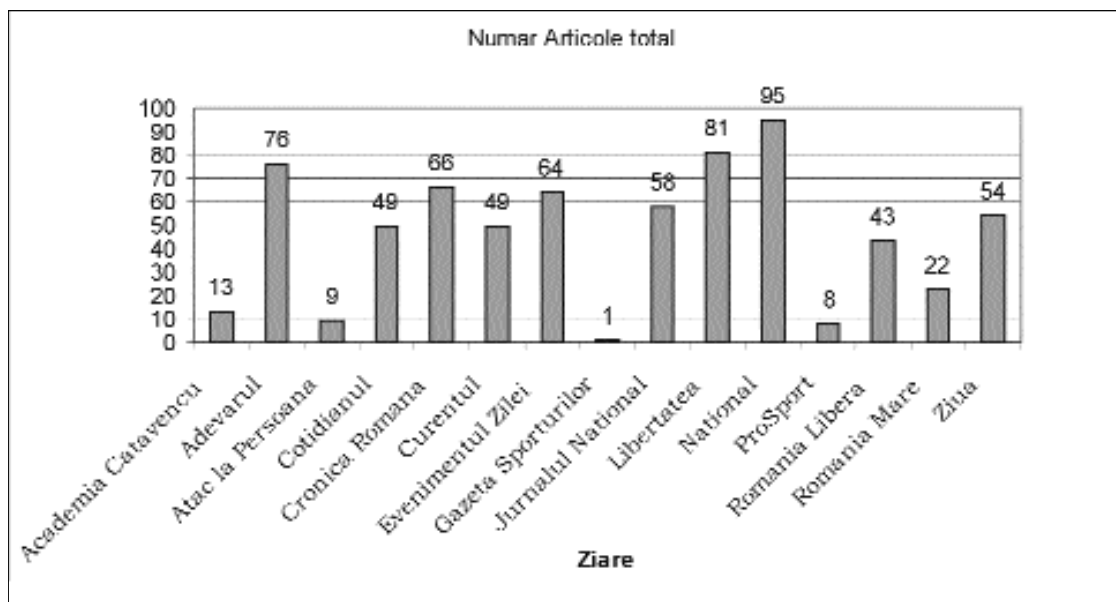
Numarul total de articole analizate a fost de 688, dintre care 618 au fost articole de informare (sunt articole care se refera strict la evenimentul relatat) si 70 au fost articole de opinie (în aceasta categorie intra articolele care, pe lânga relatarea evenimentului, cuprinde si opinia jurnalistului referitoare la subiectul ilustrat în articolul respectiv).

Cotidiane	Numar articole informare	Numar articole opinie	Numar total articole
Adevarul	73	3	76
Cotidianul	48	1	49
Cronica Româna	63	3	66
Curentul	43	6	49
Evenimentul Zilei	56	8	64
Gazeta Sporturilor	1	0	1
Cotidiane	Numar articole informare	Numar articole opinie	Numar total articole

Analiza cotidianelor

Jurnalul National	52	6	58
Libertatea	79	3	81
National	92	3	95
ProSport	2	6	8
România Libera	40	3	43
Ziua	53	1	54

În perioada monitorizată, cotidienele care au arătat cel mai mare interes pentru romi, pentru relațiile și evenimentele în care aceștia sunt protagoniști au fost, în funcție de frecvența de apariție a articolelor, National (13.81% din totalul articolelor), Libertatea (11.77%) și Adevărul (11.59%). Cu excepția cotidianelor sportive, în care articolele care fac referire la romi sunt în număr redus, cotidiene pentru care subiectul nu a reprezentat interes ridicat sunt România Libera, cu 43 de înregistrări reprezentând 6.25% din totalul articolelor monitorizate, Curentul și Cotidianul, cu câte 49 de articole reprezentând 7.12%.

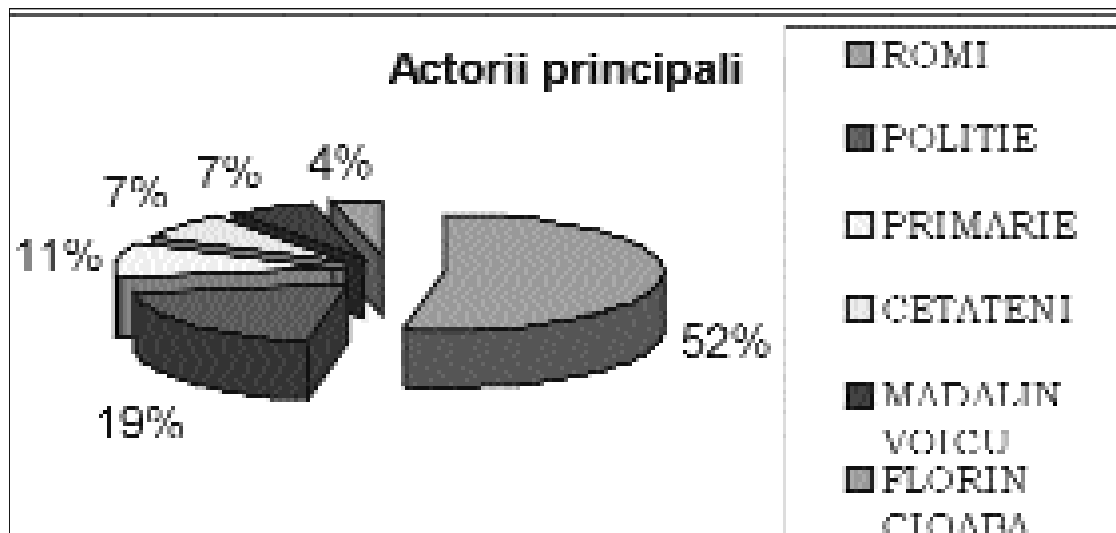
În articolele de opinie din cotidienele sportive, jurnaliștii asociază comportamentul actorilor implicați în evenimente cu cel al etnicilor romi. Acestea sunt articole care transmit stereotipuri negative simultan cu tendința negativă a discursului jurnalistic. Astfel de articole sunt însă în număr destul de redus: Gazeta Sporturilor – 1 apariție și ProSport – 8 apariții.

1.2. Alți actori implicați în evenimentele relatate

Din totalul celor 688 de articole identificate în perioada de monitorizare, 536 (35.08%) se referă în mod explicit la romi. Pe locul doi, cu 193 de apariții, reprezentând 12.63%, se situează Poliția. Relatarea evenimentelor care au ca protagoniști romi și poliție explică predilecția jurnaliștilor spre a relata acte infracționale, de încălcare a legii, evenimente turbulente și conflictuale.

Prezența pe locurile fruntase a Primăriei (106, reprezentând 6.94%) și a Cetățenilor (70, reprezentând 4.32%) este determinată de evenimente ale căror protagoniști au fost, pe de o parte, administrația locală și românii, iar pe de altă parte, cetățenii și românii.

În ceea ce privește prezenta liderilor romi printre actorii principali ai evenimentelor relatate, se remarcă Madalin Voicu cu 66 apariții și Florin Cioaba cu 38 apariții, actori implicați în articole care redau conflicte la nivelul organizațiilor romi, la nivelul politicilor și deciziilor care implică etnicii romi.

Asadar, Madalin Voicu, așa cum îl prezintă publicațiile monitorizate, este cel mai activ dintre liderii romilor în perioada 23 august 2001 – 23 februarie 2002. Acesta a fost prezent în evenimente alături de alți lideri romi: Vasile Ionescu, Florin Cioaba sau Nicolae Paun, ca reprezentant al Partidei Romilor, cât și în alte evenimente politice sau strict de natură socială, reprezentând fie punctul de vedere al Puterii vis-r-vis de diverse problematice, fie punctul de vedere personal.

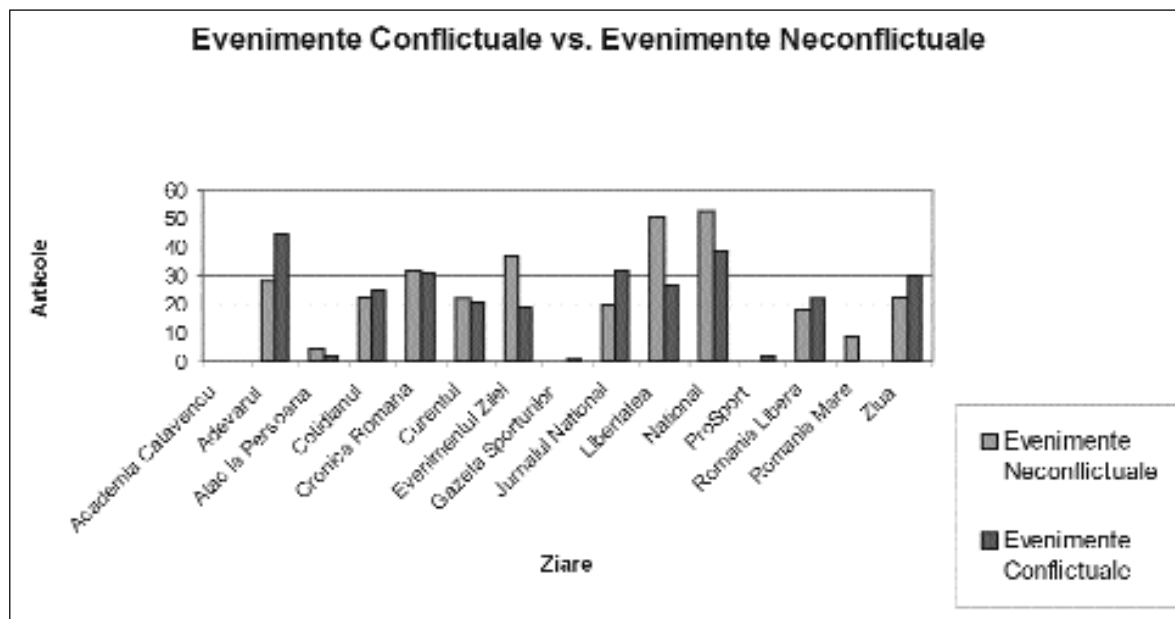
1.3. Evenimentele conflictuale vs evenimente neconflictuale

Raportat la totalul articolelor analizate, frecvențele de apariție a evenimentelor conflictuale și a celor neconflictuale sunt aproximativ egale (47.91% - 52.02%). Evenimentul Zilei și Libertatea au avut predilecție pentru a prezenta evenimente neconflictuale (mai multe de 60% dintre evenimentele prezentate fiind neconflictuale).

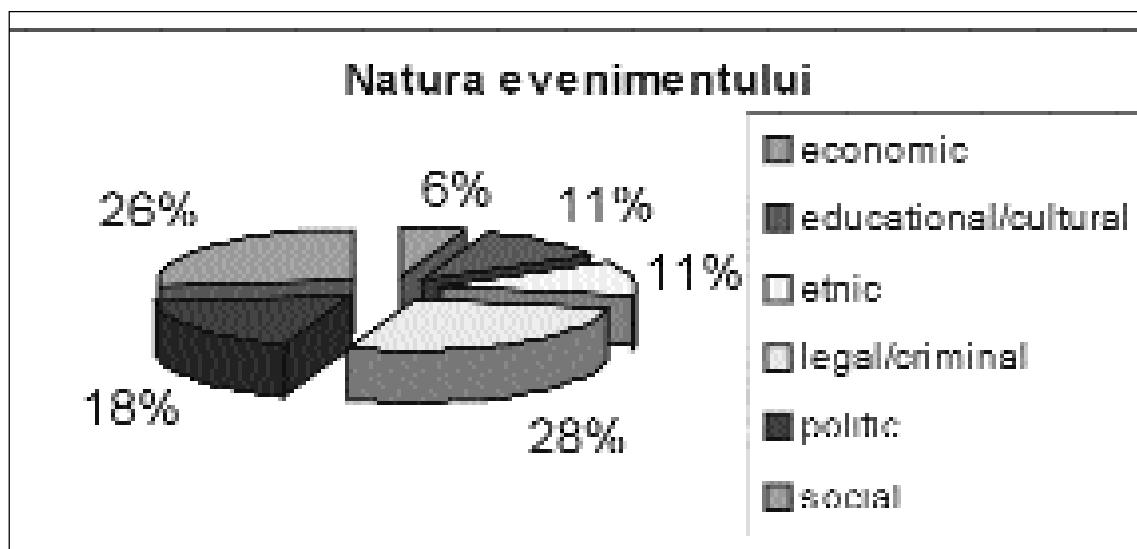
Ziarul	Evenimente conflictuale	Evenimente neconflictuale
Adevarul	45	28
Cotidianul	25	23
Cronica Româna	31	32
Curentul	21	22
Evenimentul Zilei	19	37
Gazeta Sporturilor	1	0
Jurnalul National	32	20
Libertatea	27	51
National	39	53
ProSport	2	0
România Libera	22	18
Ziua	30	23

Analiza cotidianelor

Între cotidienele care au prezentat cu precădere evenimente conflictuale se evedntiaza Adevarul (61.64% din totalul evenimetelor relatate) si Jurnalul National (61.54% din totalul înregistrarilor acestui cotidian).

1.4. Natura evenimentului

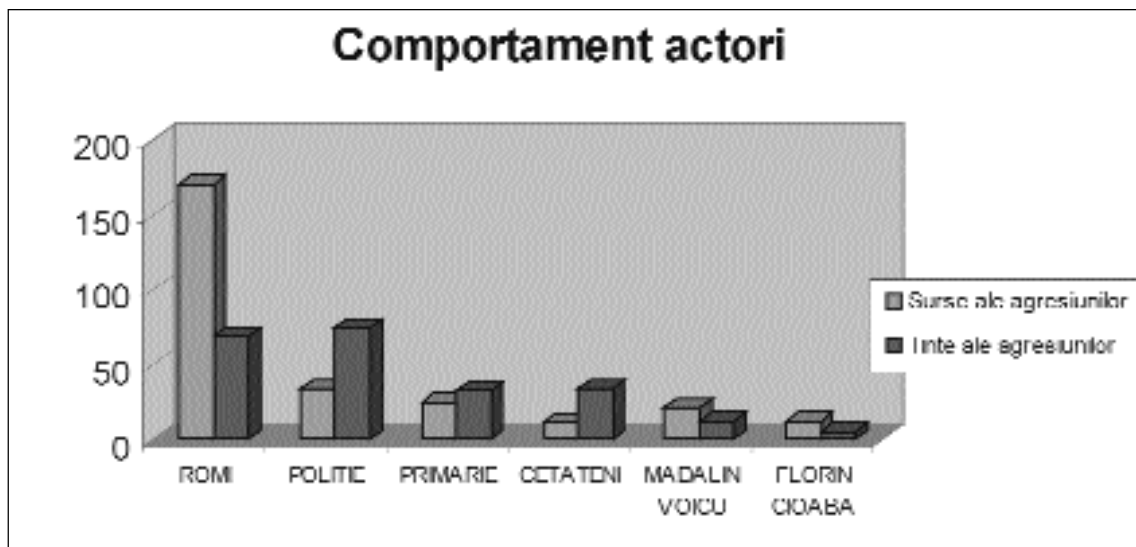
În aceasta sectiune am urmarit natura evenimentului relatat, care se înscrie în una din urmatoarele categorii: politic, social, economic, legal/criminal, etnic, educational/cultural.

Jurnalistii au relatat în special evenimente de natura legal/criminala si sociala. Sunt prezentate acte violente care au avut ca protagonisti romii si cetatenii sau diverse institutii, cum ar fi Primaria sau Politia implicate în aceleasi evenimente cu romii.

Trebuie remarcat numarul ridicat de înregistrari pentru evenimentele de natura politica în care actorul principal a fost Madalin Voicu. Presa a acordat o atentie deosebita prezentei lui Voicu pe scena publica si datorita discursului pitoresc care însoteste fiecare dintre aparitiile acestuia.

Adevarul si Libertatea sunt cotidienele care au relatat cele mai multe evenimente de natura legal/criminala. Lideri în relatarea evenimentelor de natura sociala sunt National si Cronica Româna cu câte 26, respectiv 23 de înregistrari. Evenimentele politice în care protagonisti sunt romii apar în Cronica Româna si Jurnalul National (19, respectiv 17 înregistrari).

2. Comportament actori

Evidențierea comportamentului principalilor actori este utilă pentru identificarea surselor de conflict ale evenimentelor relatate. În situațiile în care romii au avut un comportament agresiv (33.88% din cazurile monitorizate), ținte ale agresiunilor acestora au fost Cetățenii (38 înregistrări), Poliția (73) și Primăria (43).

Romii au avut un comportament agresiv fie fizic, fie verbal în cursul evenimentelor în care au fost implicați actorii enumerați anterior. Conflictele cu Poliția sau Primăria s-au datorat ocupării abuzive a unor spații publice de către romi, contrar deciziilor luate de administrația locală, sau a unor acte violente în care au fost implicate forțele de ordine, ce cu greu au putut anihila nemulțumirea manifestată de etnicii romi.

3. Tipul acțiunii

În ceea ce privește tipul acțiunii savârșite de romi, tendința generală a ziarelor a fost aceea de a prezenta acțiuni negative în care aceștia erau protagoniști (43.50% din totalul înregistrărilor). Am remarcat faptul că zăile care prezintă evenimente conflictuale au tendința pentru prezentarea acțiunilor negative savârșite de etnicii romi. Astfel, România Liberă este cotidianul care prezintă cele mai multe acțiuni negative ale romilor (56.41%). Acesta este urmat îndeaproape de Ziua (54.17%) și Adevărul (51.43%). La polul opus se situează Libertatea care prezintă cele mai multe acțiuni pozitive în care etnicii romi sunt implicați (22.06%) și Național cu 17.05% din numărul total al înregistrărilor.

Ziar	Acțiune pozitivă	Acțiune neutră	Acțiune negativă
Adevărul	15.71%	32.86%	51.43%
Cotidianul	2.22%	57.78%	40.00%
Cronica Română	14.04%	45.61%	40.35%
Curentul	0.00%	75.68%	24.32%
Evenimentul Zilei	16.98%	50.94%	32.08%

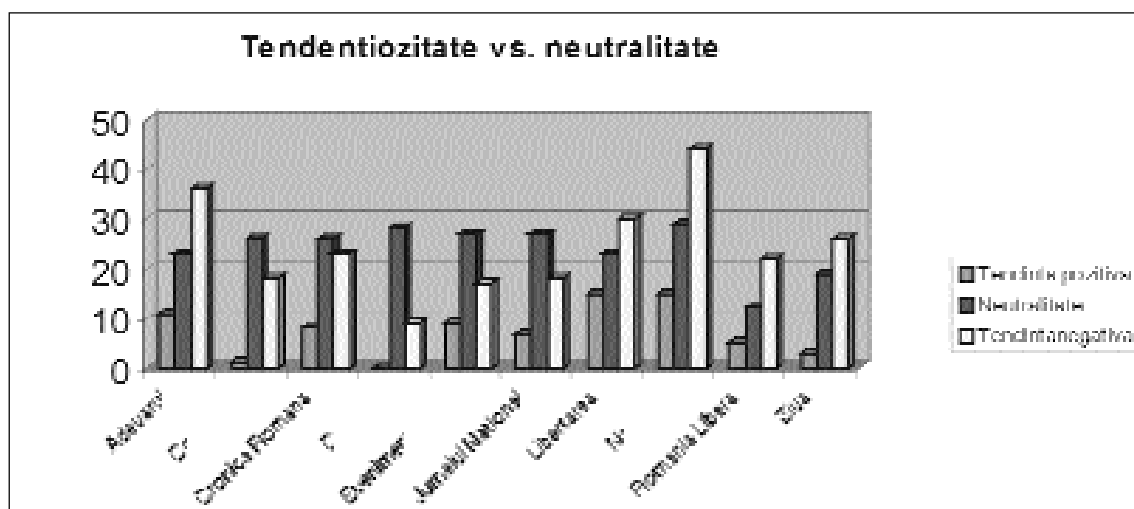
Analiza cotidianelor

Ziar	Actiune pozitiva	Actiune neutra	Actiune negativa
Jurnalul National	13.46%	51.92%	34.62%
Libertatea	22.06%	33.82%	44.12%
National	17.05%	32.95%	50.00%
ProSport	0.00%	100.00%	0.00%
România Libera	12.82%	30.77%	56.41%
Ziua	6.25%	39.58%	54.17%

4. Tendentiozitate

În ceea ce privește tendentiozitatea, cotidianele monitorizate pastrează, în majoritate, un aer negativ privitor la minoritatea roma. Tendentiozitatea negativă față de actorul principal “romi” este de 47.09% din totalul referirilor. Atitudine pozitivă față de romi nu apare decât în 7.44% din cazuri.

Cotidianele care manifestă cea mai puternică tendință negativă în relatarile despre romi sunt Adevărul (53.42% din articolele monitorizate în acest cotidian), Ziua, cu 52.83% articole negative la adresa protagonistilor acestei analize și National (44.57%). Cele mai multe referiri pozitive se înregistrează în Libertatea (13.92%) și în România Libera (12.50%).

5. Stereotipuri

a) Stereotipuri legate de etnie

În articolele monitorizate am identificat 17 stereotipuri, majoritatea având conotație negativă. Astfel, 10 dintre acestea au conotație negativă: “Țigani infractori”, “Țigani violenți”, “Țigani fără ocupație”, “Abandon școlar”, “Țigani cersetori”, “Lege țiganească”, “Țigani analfabeti”, “Mafie țiganească”, “Țigani fără acte de identitate”, “Natalitate mare”. Restul stereotipurilor întâlnite sunt fie neutre, fie pozitive în ceea ce privește conținutul mesajului pe care îl transmit. Astfel, putem vorbi despre “Țigani saraci”, “Țigani lautari”, “Țiganci vrajitoare”, “Tradiții și obiceiuri”, “Țigani emigranți”, “Natalitate mare”, “Țigani fără ocupație”, “Țigani afaceriști”.

Cele mai frecvente aparitii le înregistreaza stereotipurile cu conotatie negativa. Astfel, apar: "Tigani infractori", 123 aparitii, "Tigani violenti" cu 100 aparitii, "Mafie tiganeasca" cu 33 aparitii. Alte stereotipuri a caror frecventa a aparitiilor a fost ridicata sunt: "Tigani saraci" cu 86 aparitii, "Traditii si obiceiuri" cu 24 aparitii si "Tigani lautari" cu 14 aparitii.

Stereotip	Frecventa
TIGANI INFRACTORI	123
TIGANI VIOLENTI	100
TIGANI SARACI	86
MAFIE TIGANEASCA	33
TRADITII SI OBICEIURI	24
TIGANI LAUTARI	14
TIGANCI VRAJITOARE	13
TIGANI ANALFABETI	13
TIGANI FARA OCUPATIE	12
LEGE TIGANEASCA	7
TIGANI CERSETORI	6
TIGANI AFACERISTI	5
TIGANI EMIGRANTI	5
ABANDON SCOLAR	3
NATALITATE MARE	2
TIGANI FARA ACTE DE IDENTITATE	1

b) Atribute (expresii) specifice utilizate de jurnalisti

În relatarile lor referitoare la romi, jurnalistii utilizeaza o serie de cuvinte specifice care asociate acestora devin elemente ale reprezentarilor sociale pentru reprezentantii etniei romi. Aceste reprezentari întâlnite destul de des în articolele monitorizate se refera la doua categorii de romi. Cele mai multe dintre aceste expresii vizeaza o categorie a romilor etichetata drept "tigani rai". Exista si cea

de a doua categorie din care fac parte “tiganii buni”, însa destul de slab reprezentata de expresii caracteristice în articolele de presa. Am grupat aceste cuvinte în functie de categoria gramaticala careia îi apartin.

Cele mai frecvente verbe utilizate au fost: a fura – 32 aparitii, a bate – 13 aparitii, a lovi – 8 aparitii, a ataca – 7 aparitii, a ameninta – 4 aparitii, a agresa – 3 aparitii, a distruge – 2 aparitii.

Substantivele cu cea mai mare frecventa de aparitie sunt urmatoarele: sabii cu 11 aparitii, puradei cu 10 aparitii, bâte si cutite cu câte 9 aparitii, palate tiganesti cu 10 aparitii.

În ceea ce priveste adjectivele, adverbele sau locutiunile prin care jurnalistii descriu evenimentele, cele mai frecvente sunt: clan tiganesc – 5 aparitii, a face scandal – 2 aparitii, a sari la bataie – 2 aparitii.

5. Rom sau Tigan

Un alt parametru urmarit în analiza a fost termenul pe care jurnalistii îl utilizeaza atunci când prezinta evenimente în care sunt implicati protagonistii analizei de fata. Utilizarea denumirii “tigan” induce în multe cazuri o tendinta negativa a jurnalistului în relatarea evenimentelor. Din aceasta cauza am considerat pertinenta o analiza a acestui parametru.

Ziua este cotidianul care prefera sa utilizeze termenul de “tigan”, 77.27% dintre referirile la protagonistii acestei analize, urmeaza Libertatea – 74.07%, Evenimentul Zilei – 64.71%, Cronica Româna – 63.33% si Adevarul – 61.54%.

Analiza saptamânalelor

Analiza saptamânalelor

Pe durata perioadei de monitorizare au fost urmarite 3 saptamânale: Academia Catavencu, Atac la Persoana si România Mare. Numarul total de articole aparute în aceste saptamânale este de 44, dintre care 29 sunt articole de opinie, iar 15 articole de informare.

Opinia jurnalistilor este negativa la adresa romilor în cea mai mare parte a acestor articole. Astfel, în România Mare toate articolele de opinie sunt negative, iar în Academia Catavencu, în 92.30% dintre articole, jurnalistii transmit opinie negativa la adresa etnicilor romi.

În ceea ce priveste utilizarea termenului de rom sau tigan se remarca urmatoarele rezultate:

<u>ZIARUL</u>	<u>ROM</u>	<u>TIGAN</u>
Academia Catavencu	42.86%	57.14%
Atac la Persoana	20%	80%
România Mare	10%	90%

România Mare dedica lunar o rubrica pe ultima pagina intitulata: “Manelele – o voma a tiganilor borâti în spatiul mioritic”. În aceasta rubrica sunt prezentate versurile cântecelor de petrecere si de pahar. Desi titlul acestui articol lunar transmite opinia clar negativa a saptamânalei fata de romi, prezenta acestor versuri în paginile ziarului propaga un stereotip pozitiv: “tiganii muzicanti”, cei care își câstiga existenta din munca cinstita a lautariei.

Cele 3 saptamânale utilizeaza o serie de expresii si stereotipuri, transmitând astfel, un mesaj negativ la adresa romilor.

Un subiect care a facut cariera timp de câteva zile în paginile cotidianelor românești a fost legat de decizia unui primar de a muta romii din oras într-un cartier special amenajat.

Primarul din Piatra Neamt, Ion Rotaru, a lansat un proiect îndraznet. Ideea revolutionara este aceea de a construi un cartier destinat special romilor. "Sa fie aceasta o decizie datorata unei dorinte exagerate de popularitate a unor lideri locali?", se întreba un jurnalist de la Evenimentul Zilei.

Despre acest subiect s-a scris mult, sub diferite titluri, mai mult sau mai putin tendentioase: «"Ghetoul" tiganesc de la

Piatra Neamt comparat cu lagarele de exterminare» (5 noiembrie, Evenimentul Zilei) «Romii din Piatra Neamt nu se simt discriminati» (18 octombrie, Cotidianul) «Tiganii din Piatra Neamt vor locui într-un cartier dotat dupa ultimile "standarde europene"» (13 octombrie, Adevarul).

Majoritatea articolelor au fost articole de informare, care, în general, prezentau firul evenimentelor, atitudinile celor doua parti implicate în conflict (administratie locala si etnici romi), opiniile cetatenilor si ale autoritatilor centrale (Premier, Presedinte, Ministrul Informatiilor Publice).

Ideea primarului din Piatra Neamt a fost preluata si de primarii altor localitati: Baia Mare si Deva. Mass media a fost cea care a contribuit foarte mult la crearea si dezvoltarea acestui eveniment. Din majoritatea publicatiilor monitorizate reiese ca romii vor fi mutati în adevarate „ghetouri”. Desi conditiile pe care noile locuinte le ofera sunt la nivelul celor occidentale, spatiul este marginit cu sârma ghimpata si urmeaza sa fie angajati paznici pentru a evita situatiile în care romii ar putea sa plece sa vânda lucruri din apartamentele care le vor fi date în folosinta.

Printre actorii acestui eveniment se numara si Ministrul Informatiilor Publice, Vasile Dâncu, care a încurajat decizia primarului din Piatra Neamt, considerând proiectul foarte bun, un proiect care nu urmareste izolarea comunitatii romilor.

Romii sunt nemultumiti de deciziile Primariei. Ei considera ca aceasta este o masura prin care se doreste marginalizarea si segregarea lor, masura initiata de Primar si care face parte din programul sau electoral.

Dupa ce mass media a dat proportii acestui eveniment, considerând ca aceasta hotarâre contribuie la marginalizarea etnicilor romi, fiind mai usor "sa izolezi decât sa educi" (Evenimentul Zilei), autoritatile centrale au început sa își faca publice declaratiile cu privire la aceasta situatie. Ion Iliescu si Adrian Nastase au declarat ca ideea cartierelor pentru tigani este buna, însa au dezavuat felul în care primarul din Piatra Neamt a facut publica aceasta decizie. Astfel, din informatiile primite, mass media a dat cu totul alte conotatii deciziilor luate la nivel local, transformând în ceva rau si negativist o idee buna care, initial, avea sanse sa fie un proiect remarcabil.

Aceste evenimente explica numarul ridicat de aparitii pentru actorul Primarie (106 înregistrari), care este, în 31.73% tinta agresiunilor celorlalti actori implicati. În 24.04% dintre situatii, Primaria este sursa de agresiune, fiind actorul care genereaza conflictul, cu precadere împotriva romilor.

Rolul mass media a fost acela de a informa, în mod obiectiv, despre situatiile existente la Piatra Neamt, Deva si Baia Mare. Ampla mediatizare pe care acest eveniment a avut-o în presa româneasca a determinat luarea lui în discutie la întâlnirea româno-americană de la Washington din noiembrie 2001.

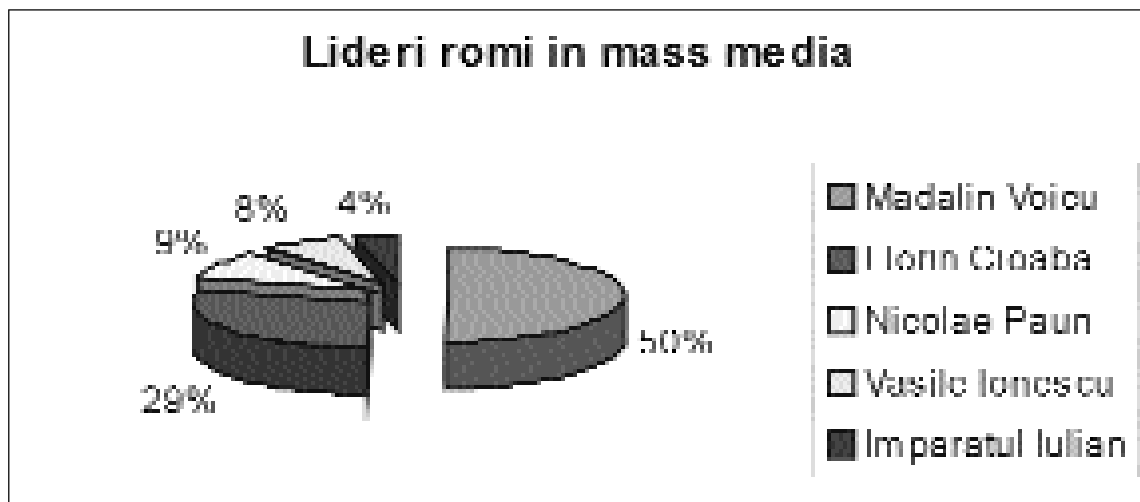
Ceea ce mass media a urmarit a fost dorinta de a scoate în evidenta conditiile de viata ale romilor si ce întreprind autoritatile locale pentru a îmbunatati situatia acestora. Treptat, subiectul a disparut din agenda mass media, pe masura ce alte evenimente au captat interesul acesteia.

Madalin Voicu – „Moise” al tiganilor

În perioada în care s-a desfășurat monitorizarea și analiza de presă (23 august 2001 – 23 februarie 2002) liderii etniei romilor nu au avut o prestație remarcabilă pe scena publică. Principalii protagoniști ai evenimentelor au fost: Madalin Voicu (66 apariții), Florin Cioaba (38 apariții), Nicolae Paun (12 apariții), Vasile Ionescu (10 apariții), Împăratul Iulian (5 apariții). Cel mai activ dintre aceștia a fost Madalin Voicu, așa cum se poate observa și în graficul alăturat.

Studii de caz

Madalin Voicu nu a scăpat ocazia de a-și exprima opinia în diverse situații, aceasta reprezentând fie punctul de vedere personal, fie punctul de vedere al formațiunii careia îi aparține. Discursul sau pitoresc a fost citat de numeroși jurnaliști, sporind astfel impactul și „coloritul” articolelor.

Prin limbaj și atitudine, prin atacurile la adresa unor lideri romi sau a altor lideri politici, Voicu - „sursa a agresiunilor”, așa cum apare în analiza de față - a fost unul dintre actori, provocând conflicte în 32.31% dintre aparițiile sale în presa românească. Este de remarcat conflictul declanșat în momentul în care Madalin Voicu s-a „erijat în lider cu puteri dumnezeiești și a emis cele 20 de porunci către frații săi țigani”. Madalin Voicu îndeamna românii să nu mai fure, să se spele, să muncească, acestea fiind principalele motive pentru care ei sunt discriminați și marginalizați. În condițiile în care ar respecta cele 20 de „legi”, această situație ar putea fi evitată, spune Voicu.

Această decizie i-a nemulțumit pe reprezentanții etniei romi. Vasile Ionescu a reacționat prompt, intrând în polemică cu Voicu. Nu au lipsit „expresii tipice pentru minoritatea din care provin” (National, 5 octombrie 2001). Ion Bidiia, un alt lider al romilor, își declară, la rândul său, nemulțumirea față de „dodecalogul lui Medelin”, afirmând că acesta „și-a batut pur și simplu joc” de nația țiganească. (Adevărul, 5 octombrie 2001).

Nu au lipsit polemicele cu Florin Cioaba, pe care îl califică drept „țigan prost”, și cu Vasile Dâncu, Ministrul Informațiilor Publice, care crede despre Voicu că nu înțelege că politica nu e o chestiune de mahala.

Alte evenimente în care Voicu a fost implicat se referă la îndemnul adresat romilor de a-și declara etnia la recensământ, așa cum va face și el. Madalin Voicu a fost chiar actor principal într-un spot realizat pentru acest eveniment.

Asadar, liderii romilor nu sunt implicați în evenimente de mare anvergură. Se remarcă în acțiuni care țin strict de etnia romă și de relațiile din interiorul etniei.

TITLURI ÎN PRESA ROMÂNEASCA

a) Romii în presa românească

Hoti de lemne înarmati cu topoare si telefoane mobile (Cotidianul, 22 septembrie 2001);

Doar 3000 de tigani folosesc sapun si numai 1600 stiu sa iscaleasca (Cronica Româna, 10 septembrie 2001);

Un tigan din Craiova vrea sa ajunga celebru omorând un om (Jurnalul National, 10 septembrie 2001);

Tiganul Luca fura vinul si tamâia din biserica (Ziua, 12 septembrie 2001);

Romii din Ploiesti vând precupetilor steguletele Uniunii Europene, asigurându-i de protectia americana (Adevarul, 21 septembrie 2001);

O tiganca își tine puradeii la scoala ca sa-i citeasca textele telenovelelor (Adevarul, 31 august 2001);

Doi politisti brasoveni bagati în spital de o grupare de romi (Adevarul, 31 august 2001);

Doua familii de tigani s-au încaierat de la o friptura (Ziua, 26 august 2001);

Romii au furat o întreaga cale ferata (National, 22 septembrie 2001);

Tigani au furat 24 km de cale ferata (Ziua, 22 septembrie 2001);

Circ cu tigani la Timisoara (Ziua, 17 octombrie 2001);

Politist bacauan – agresat de un grup de romi (Adevarul, 25 septembrie 2001);

Un politist bacauan a fost batut mar de 10 romi (Evenimentul Zilei, 25 septembrie 2001);

Tigani i-au sfâșiat cu dintii urechile unui sofer (Adevarul, 23 octombrie 2001);

Romii din Ploiesti vând duminica vasele primite sâmbata la pomana (National, 1 octombrie 2001);

Tigani nu pot fi reeducati, ci doar înfricosati (Evenimentul Zilei, 15 octombrie 2001);

Cersetorii de lux câștiga mai mult decât profesorii universitari (National, 28 septembrie 2001);

Tigani români zapacesc justitia irlandeza schimbându-si între ei hainele si copiii (Evenimentul Zilei, 6 noiembrie 2001);

Schizofrenicul Corcodel disparut de la balamuc (Evenimentul Zilei, 16 noiembrie 2001);

La Ciocanesti, asupra politistilor s-au napustit 300 de tigani (Adevarul, 26 octombrie 2001);

Politistii români manâncă bataie de la tigani (Curentul, 26 octombrie 2001);

Decapitat de romi (National, 6 februarie 2002);

Tatal taximetristului înjunghiat de tigani a murit (Cronica Româna, 6 februarie 2002);

Un rom din Oborul Focsaniului a oferit virginitatea fiicei de 14 ani pentru o datorie la barbut (National, 19 februarie 2002);

ANEXE

b) Piatra Neamt

ANEXE

UDMR – „speriata” de perspectiva ghetoului pentru romi (Adevarul, 3 octombrie 2001);

Tigani din Piatra Neamt se vaita acum ca ghetoul este prea luxos

(Curentul, 20 octombrie 2001);

Primarul din Piatra Neamt obligat sa-si puna lacat la gura (Curentul, 24 septembrie 2001);

„Ghetoul” tiganesc de la Piatra Neamt comparat cu lagarele de exterminare (Evenimentul Zilei, 5 noiembrie 2001);

Tiganiada din Piatra Neamt a ajuns în agenda discutiilor româno – americane de la Washington (Curentul, 3 noiembrie 2001);

Scandalul romilor din Piatra Neamt a ajuns în congresul SUA (Cotidianul, 1 noiembrie 2001);

Ghetoul din Cartierul Sperantei (Cronica Româna, 10 octombrie 2001);

Ion Iliescu considera constructia cartierelor pentru romi o masura neînțeleapta (National, 14 octombrie 2001);

Tigani din Deva vor sa se mute în cartierul promis de primar (Adevarul, 16 octombrie 2001);

Romii din Piatra Neamt nu se simt discriminati (Cotidianul, 18 octombrie 2001);

Iliescu nu vrea cartiere pentru tigani (Ziua, 15 octombrie 2001);

Iliescu si Nastase nu vor cartiere pentru romi (Evenimentul Zilei, 15 octombrie 2001);

Tigani din Piatra Neamt vor locui într-un cartier dotat dupa “standarde europene” (Adevarul, 13 octombrie 2001);

Cartiere speciale pentru tigani la Baia Mare si la Deva (Ziua, 13 octombrie 2001);

Romii devin cetateni de lux la Deva si la Baia Mare (Curentul, 13 octombrie 2001);

Primarii ordona: “Tigani în ghetouri!” (Evenimentul Zilei, 13 octombrie 2001);

Ghetoul pentru romi de la Piatra Neamt, clonat la Deva si la Baia Mare (Jurnalul National, 13 octombrie 2001);

c) Lideri romi în presa

Deputatul Madalin Voicu acuza UDMR de actiuni antinationale si periculoase (National, 27 octombrie 2001);

Madalin Voicu împrăscă cu noroi UDMR (România Libera, 27 octombrie 2001);

Din Ghidul bunului rom: "Sa te speli, sa respecti legile, sa nu furi, sa nu cersesti..." (Cotidianul, 3 octombrie 2001);

Cele "20 de porunci" ale lui Madalin Voicu (Cronica Româna, 3 octombrie 2001);

Madalin Voicu poruncește tiganilor: "Spalati-va!" (Evenimentul Zilei, 3 octombrie 2001);

Porunca a 4-a pentru romi: "Sa va spalati!" (National, 3 octombrie 2001)

Iulian, împăratul tiganilor: "Sa ne dea afara de acilea?" (Academia Catavencu, 23 octombrie 2001);

Madalin Voicu îi vede pe romi corciti si intoleranti (Curentul, 15 octombrie 2001);

Comunitatea romilor îl "cafteste" pe Madalin Voicu (Adevarul, 5 octombrie 2001);

Madalin Voicu este mândru ca face parte dintr-un popor corcit (Cronica Româna, 18 octombrie 2001);

Madalin Voicu propune mutilarea hotilor (Adevarul, 8 noiembrie 2001);

Regele Cioaba calificat drept "Tigan prost" (Cronica Româna, 8 noiembrie 2001);

Madalin Voicu despre suveranul sau: "Tigan prost si impostor" (Curentul, 8 noiembrie 2001);

Violatorilor sa li se taie penisul, propune Madalin Voicu (Libertatea, 8 noiembrie 2001);

Dâncu: Madalin Voicu nu înțelege ca politica nu e o chestiune de mahala (Jurnalul National, 15 decembrie 2001);

Madalin Voicu: Dâncu nu are alta treaba la Guvern decât sa faca sondaje (National, 14 decembrie 2001);

Madalin Voicu a lansat Manifest pentru tigani (Curentul, 28 decembrie 2001);

Madalin Voicu le cere tiganilor sa-si declare etnia la recensământ (Adevarul, 31 ianuarie 2002);

Madalin Voicu îi someaza pe romi sa-si recunoasca etnia la recensământul din martie (National, 31 ianuarie 2002);

ANEXE

ANEXE

Tabel 1. Numarul de articole

Ziar	Numar Articole total	Frecve
Academia Catavencu	13	1,89%
Adevarul	76	11,05%
Atac la Persoana	9	1,31%
Cotidianul	49	7,12%
Cronica Romana	66	9,59%
Curentul	49	7,12%
Evenimentul Zilei	64	9,30%
Gazeta Sporturilor	1	0,15%
Jurnalul National	58	8,43%
Libertatea	81	11,77%
National	95	13,81%
ProSport	8	1,16%
Romania Libera	43	6,25%
Romania Mare	22	3,20%
Ziua	54	7,85%
TOTAL	688	100,00

Tabel 2. Tendentiozitate

Ziar	Tendinta pozitiva	Neutralitate
Academia Catavencu	0%	0%
Adevarul	4,11%	42,47%
Atac la Persoana	0,00%	14,29%
Cotidianul	6,25%	45,83%
Cronica Romana	9,52%	47,62%
Curentul	4,65%	55,81%
Evenimentul Zilei	5,36%	55,36%
Gazeta Sporturilor	0,00%	0,00%
Jurnalul National	7.69%	51.92%

Tabel 3. Numarul de articole de opinie

Ziar	Opinie Pozitiva	Opinie Negativa
Academia Catavencu	1	12
Adevarul	0	3
Atac la Persoana	0	2
Cotidianul	0	1
Cronica Romana	1	2
Curentul	1	5
Evenimentul Zilei	0	8
Gazeta Sporturilor	0	0
Jurnalul National	4	2
Libertatea	0	3
National	0	3
ProSport	3	3
Romania Libera	1	2
Romania Mare	0	13
Ziua	0	1
TOTAL	9	59

Tabel 4. Evenimente neconflictuale vs. Evenimente Conflictuale

Ziar	Evenimente Neconflictuale	Evenimente Conflictuale
Academia Catavencu	0%	0%
Adevarul	38,36%	61,64%
Atac la Persoana	71,43%	28,57%
Cotidianul	47,92%	52,08%
Cronica Romana	50,79%	49,21%
Curentul	51,16%	48,84%
Evenimentul Zilei	66,07%	33,93%
Gazeta Sporturilor	0,00%	100,00%
Jurnalul National	38.46%	61.54%

Tabel 5. Tipul actiunii

Ziar	Actiune Pozitiva	Actiune Neutra
Academia Catavencu	0%	0%
Adevarul	15,71%	32,86%
Atac la Persoana	0,00%	71,43%
Cotidianul	2,22%	57,78%
Cronica Romana	14,04%	45,61%
Curentul	0,00%	75,68%
Evenimentul Zilei	16,98%	50,94%
Gazeta Sporturilor	0,00%	100,00%
Jurnalul National	13,46%	51,92%
Libertatea	22,06%	33,82%
National	17,05%	32,95%
ProSport	0,00%	100,00%
Romania Libera	12,82%	30,77%
Romania Mare	0,00%	25,00%
Ziua	6,25%	39,58%
TOTAL	12,98%	43,51%

ANEXE

Tabel 6. Rom sau Tigan

Ziar	Rom
Academia Catavencu	42,86%
Adevarul	38,46%
Atac la Persoana	20,00%
Cotidianul	81,82%
Cronica Romana	36,67%
Curentul	54,84%
Evenimentul Zilei	35,29%
Gazeta Sporturilor	0%
Jurnalul National	67,74%

Tabel 7. Cuvinte specifice

Cuvinte	Frecventa absoluta	Frecventa relativa
A FURA	32	12,21%
A BATE	13	4,96%
SABII	11	4,20%
PURADEI	10	3,82%
BATE	9	3,44%
CUTITE	9	3,44%
A LOVI	8	3,05%
PALATE TIGANESTI	8	3,05%
A ATACA	7	2,67%
ARME	7	2,67%
CORT	5	1,91%
HOTI	5	1,91%
A AMENINTA	4	1,53%
A INJURA	4	1,53%
A OMORI	4	1,53%
BORDEIE	4	1,53%
CARUTE	4	1,53%
TOPOR	4	1,53%
A AGRESA	3	1,15%
A DISTRUGE	3	1,15%
CLAN TIGA	3	1,15%
FURCA	3	1,15%
FURT	3	1,15%
VIOLENTA	3	1,15%
A FACE SCANDAL	2	0,76%
A INJUNGHIA	2	0,76%
A SARI LA BATAIE	2	0,76%
A ...	-	-

Tabel 8. Actori - Total Ziare

Actor	Frecventa	Sursa de agresiune	Compc Neutru
ROMI	536	33,14%	53,49%
POLITIE	193	17,80%	42,93%
PRIMARIE	106	24,04%	44,23%
CETATENI	70	16,67%	31,82%
MADALIN VOICU	66	32,31%	49,23%
FLORIN CIOABA	38	33,33%	52,78%
PSD	35	11,43%	74,29%
VICTIME	30	6,90%	6,90%
EXECUTIV	26	0,00%	76,00%
PARTIDA ROMILOR	25	20,00%	48,00%
AUTORITATI	20	21,05%	68,42%
PRESEDINTIA	14	14,29%	71,43%
ADRIAN NASTASE	13	23,08%	69,23%
AUTORITATI ROMANE	12	25,00%	75,00%
NICOLAE PAUN	12	16,67%	58,33%
ROMANI CRISS	11	20,00%	50,00%
OSCE	10	0,00%	100,00
VASILE IONESCU	10	80,00%	10,00%
JUSTITIE	9	0,00%	77,78%
MINISTERUL INFORMATIILOR			
PUBLICE	9	11,11%	55,56%
MIP	9	44,44%	55,56%
UDMR	8	25,00%	37,50%
UNIUNEA			
EUROPEANA	8	0,00%	100,00
CONSILIUL EUROPEI	7	14,29%	85,71%
CONVENTIA CADRU A			
ROMILOR	7	42,86%	57,14%
MINISTERUL EDUCATIEI SI			
CERCETARII	6	0,00%	100,00
CFR	5	0,00%	100,00
IMPARATUL IULIAN	5	0,00%	100,00
MAE	5	0,00%	100,00
MAGHIARI	5	0,00%	100,00
NOUA DREAPTA	5	40,00%	0,00%
PRM	5	60,00%	20,00%
ROMANIA	5	20,00%	40,00%
AUREL ROSIIANU	4	0,00%	75,00%
DAMIAN DRAGHICI	4	0,00%	100,00
OFICIUL NATIONAL PENTRU			
ROMI	4	0,00%	25,00%

ANEXE

Tabel 9. Stereotipuri - total ziare

Stereotip	Frecvență
TIGANI INFRACTORI	123
TIGANI VIOLENTI	99
TIGANI SARACI	86
MAFIE TIGANEASCA	33
TRADITII SI OBICEIURI	24
TIGANI LAUTARI	14
TIGANCI VRAJITOARE	13
TIGANI ANALFABETI	13
TIGANI FARA OCUPATIE	12
LEGE TIGANEASCA	7
TIGANI CERSETORI	6
TIGANI AFACERISTI	5
TIGANI EMIGRANTI	5
ABANDON SCOLAR	3
NATALITATE MARE	2
TIGAN VIOLENT	1
TIGANI FARA ACTE DE IDENTITATE	1
TOTAL	447

Tabel 10. Actori - ziarul Adevarul

Actor	Frecventa	Sursa de agresiune	Compor neutru
ROMI	63	42,62%	36,07%
POLITIE	30	20,00%	30,00%
PRIMARIE	16	33,33%	33,33%
CETATENI	9	33,33%	44,44%
FLORIN CIOABA	6	60,00%	40,00%
PARTIDA ROMILOR	5	20,00%	40,00%
VICTIME	5	0,00%	0,00%
MADALIN VOICU	4	0,00%	50,00%
ADRIAN NASTASE	2	100,00%	0,00%
AUTORITATI ROMANE	2	50,00%	50,00%
AVEN AMENTZA	2	0,00%	50,00%
CFR	2	0,00%	100,00%
EXECUTIV	2	0,00%	50,00%
JUSTITIE	2	0,00%	100,00%
MINORITATI	2	0,00%	100,00%
PSD	2	0,00%	50,00%
ROMANI CRISS	2	0,00%	50,00%
UNIUNEA EUROPEANA	2	0,00%	100,00%
VASILE IONESCU	2	100,00%	0,00%

ANEXE

Tabel 11. Stereotip - ziarul Adevarul

Stereotip	Frecventa
TIGANI INFRACTORI	21
TIGANI VIOLENTI	17
TIGANI SARACI	8
MAFIE TIGANEASCA	3
TRADITII SI OBICEIURI	2

Tabel 13. Actori - ziarul Cotidianul

Actor	Frecventa	Sursa de agresiune	Comportament neutru	Tinta a agresiunii
ROMI	38	39,47%	52,63%	7,89%
POLITIE	16	12,50%	50,00%	37,50%
MADALIN VOICU	8	12,50%	62,50%	25,00%
PRIMARIE	7	14,29%	71,43%	14,29%
PSD	4	0,00%	75,00%	25,00%
VASILE IONESCU	4	75,00%	0,00%	25,00%
AUTORITATI ROMANE	3	33,33%	66,67%	0,00%
CETATENI	3	0,00%	33,33%	66,67%
FLORIN CIOABA	3	66,67%	33,33%	0,00%
CONVENTIA CADRU A ROMILOR	2	0,00%	100,00%	0,00%
JUSTITIE	2	0,00%	100,00%	0,00%
PARTIDA ROMILOR	2	0,00%	50,00%	50,00%
RATB	2	0,00%	0,00%	100,00%
UNIUNEA EUROPEANA	2	0,00%	100,00%	0,00%

Tabel 14. Stereotip - ziarul Cotinanul

Stereotip	Frecventa
TIGANI INFRACTORI	8
TIGANI SARACI	8
TIGANI VIOLENTI	8
MAFIE TIGANEASCA	3
TIGANI ANALFABETI	3
TRADITII SI OBICEIURI	2
TIGANCI VRAJITOARE	1
TIGANI EMIGRANTI	1

Tabel 15. Actori - ziarul Cronica Româna

Actor	Frecventa	Sursa de agresiune	Compor neutru
ROMI	54	28,30%	56,60%
PRIMARIE	18	22,22%	55,56%
POLITIE	17	23,53%	47,06%
CETATENI	8	12,50%	12,50%
EXECUTIV	7	0,00%	100,00%
MADALIN VOICU	7	57,14%	42,86%
PSD	7	14,29%	85,71%
OSCE	4	0,00%	100,00%
FLORIN CIOABA	3	33,33%	0,00%
PARTIDA ROMILOR	3	66,67%	0,00%
MAE	2	0,00%	100,00%
MINISTERUL INFORMATIILOR PUBLICE	2	0,00%	100,00%

ANEXE

Tabel 16. Stereotip - ziarul Cronica Româna

Stereotip	Frecventa
TIGANI INFRACTORI	12
TIGANI VIOLENTI	12
TIGANI SARACI	11
TIGANI ANALFABETI	4
LEGE TIGANEASCA	2
MAFIE TIGANEASCA	1
TIGANCI VRAJITOARE	1
TIGANI CERSETORI	1
TIGANI LAUTARI	1
TOTAL	45

Tabel 18. Actori - ziarul Curentul

Actor	Frecventa	Sursa de agresiune	Comportament neutru	Tinta a agresiunii
ROMI	32	29,03%	58,06%	12,90%
PRIMARIE	12	16,67%	33,33%	50,00%
MADALIN VOICU	10	22,22%	44,44%	33,33%
POLITIE	9	33,33%	22,22%	44,44%
PSD	8	12,50%	87,50%	0,00%
FLORIN CIOABA	6	40,00%	40,00%	20,00%
EXECUTIV	4	0,00%	75,00%	25,00%
PARTIDA ROMILOR	4	0,00%	50,00%	50,00%
CONVENTIA CADRU A ROMILOR	2	50,00%	50,00%	0,00%
MINISTERUL INFORMATIILOR PUBLICE	2	0,00%	50,00%	50,00%
OSCE	2	0,00%	100,00%	0,00%

Tabel 19. Actori - ziarul Evenimentul Zilei

Actor	Frecventa	Sursa de agresiune	Comportament neutru	Tinta a agresiunii
ROMI	54	21,15%	67,31%	11,54%
POLITIE	11	30,00%	40,00%	30,00%
PRIMARIE	7	42,86%	28,57%	28,57%
CETATENI	6	33,33%	33,33%	33,33%
MADALIN VOICU	6	33,33%	33,33%	33,33%
VICTIME	6	0,00%	0,00%	100,00%
EXECUTIV	5	0,00%	75,00%	25,00%
AUTORITATI	4	0,00%	100,00%	0,00%
PRESEDINTIA	3	33,33%	33,33%	33,33%
PSD	3	33,33%	33,33%	33,33%

Tabel 20. Stereotip - ziarul Evenimentul Zilei

Stereotip	Frecventa
TIGANI INFRACTORI	10
TIGANI SARACI	9
TIGANI VIOLENTI	8
TRADITII SI OBICEIURI	4
MAFIE TIGANEASCA	3
TIGANCI VRAJITOARE	2
TIGANI LAUTARI	2
LEGE TIGANEASCA	1
TIGANI ANALFABETI	1
TIGANI EMIGRANTI	1
TIGANI FARA OCUPATIE	1
TOTAL	42

ANEXE

Tabel 21. Actori - ziarul Jurnalul National

Actor	Frecventa	Sursa de agresiune	Compor neutru
ROMI	44	42,86%	40,48%
POLITIE	17	11,76%	29,41%
PRIMARIE	10	10,00%	40,00%
FLORIN CIOABA	9	22,22%	66,67%
MADALIN VOICU	8	50,00%	12,50%
PARTIDA ROMILOR	4	25,00%	25,00%
CETATENI	3	0,00%	0,00%
PRESEDINTIA	3	0,00%	66,67%
PRM	3	66,67%	33,33%
ACADEMIA ROMANA	2	0,00%	50,00%
ADRIAN NASTASE	2	0,00%	50,00%
CONSILIUL EUROPEI	2	50,00%	50,00%

Tabel 22. Stereotip - ziarul Jurnalul National

Stereotip	Frecventa
TIGANI INFRACTORI	10
TIGANI VIOLENTI	10
TIGANI SARACI	5
TRADITII SI OBICEIURI	4
MAFIE TIGANEASCA	2
LEGE TIGANEASCA	1
TIGANI AFACERISTI	1
TIGANI ANALFABETI	1
TIGANI EMIGRANTI	1
TIGANI LAUTARI	1
TOTAL	36

Tabel 23. Actori - ziarul Libertatea

Actor	Frecventa	Sursa de agresiune	Comportament neutru	Tinta a agresiunii
ROMI	64	28,57%	60,32%	11,11%
POLITIE	33	21,88%	46,88%	31,25%
CETATENI	8	0,00%	37,50%	62,50%
PRIMARIE	8	12,50%	75,00%	12,50%
MADALIN VOICU	7	14,29%	85,71%	0,00%
VICTIME	5	40,00%	0,00%	60,00%
FLORIN CIOABA	4	0,00%	100,00%	0,00%
NICOLAE PAUN	3	0,00%	100,00%	0,00%
AUTORITATI	2	0,00%	50,00%	50,00%
INFRACTOR	2	100,00%	0,00%	0,00%
MAGHIARI	2	0,00%	100,00%	0,00%

Tabel 24. Stereotip - ziarul Libertatea

Stereotip	Frecventa
TIGANI INFRACTORI	13
TIGANI SARACI	11
TIGANI VIOLENTI	11
MAFIE TIGANEASCA	5
TIGANCI VRAJITOARE	4
TRADITII SI OBICEIURI	4
TIGANI LAUTARI	3
ABANDON SCOLAR	1
LEGE TIGANEASCA	1
NATALITATE MARE	1
TIGAN VIOLENT	1
TIGANI EMIGRANTI	1
TIGANI FARA OCUPATIE	1
TOTAL	57

ANEXE

Tabel 25. Actori - ziarul National

Actor	Frecventa	Sursa de agresiune	Compor neutru
ROMI	84	33,73%	54,22%
POLITIE	24	4,17%	54,17%
CETATENI	20	21,05%	31,58%
MADALIN VOICU	10	60,00%	40,00%
PRIMARIE	9	33,33%	44,44%
VICTIME	6	0,00%	0,00%
PSD	5	0,00%	60,00%
AUTORITATI ROMANE	3	0,00%	100,00%
NOUA DREAPTA	3	66,67%	0,00%
PRESEDINTIA	3	0.00%	100.00%

Tabel 26. Stereotip - ziarul National

Stereotip	Frecvența
TIGANI INFRACTORI	18
TIGANI VIOLENTI	12
TIGANI SARACI	10
MAFIE TIGANEASCA	5
TIGANCI VRAJITOARE	5
TIGANI FARA OCUPATIE	4
TRADITII SI OBICEIURI	3
TIGANI ANALFABETI	2
TIGANI CERSETORI	2
TIGANI LAUTARI	2
ABANDON SCOLAR	1
LEGE TIGANEASCA	1
TOTAL	65

Tabel 27. Actori - ziarul România Libera

Actor	Frecvența	Sursa de agresiune	Comportament neutru	Tinta a agresiunii
ROMI	37	37,14%	48,57%	14,29%
POLITIE	17	23,53%	35,29%	41,18%
PRIMARIE	8	12,50%	50,00%	37,50%
CETATENI	5	20,00%	20,00%	60,00%
ADRIAN NASTASE	3	0,00%	100,00%	0,00%
JUSTITIE	3	0,00%	66,67%	33,33%
VICTIME	3	0,00%	66,67%	33,33%
AUTORITATI	2	0,00%	100,00%	0,00%
GUNTHER VERHEUGEN	2	0,00%	100,00%	0,00%
MADALIN VOICU	2	50,00%	50,00%	0,00%

Tabel 28. Stereotip - ziarul România Libera

Stereotip	Frecventa
TIGANI INFRACTORI	15
TIGANI VIOLENTI	6
TIGANI SARACI	5
MAFIE TIGANEASCA	3
TIGANI FARA OCUPATIE	3
TRADITII SI OBICEIURI	2
ABANDON SCOLAR	1
NATALITATE MARE	1
TIGANI FARA ACTE DE IDENTITATE	1
TOTAL	37

Tabel 29. Actori - ziarul România Mare

Actor	Frecventa	Sursa de agresiune	Compor neutru
ROMI	8	0,00%	100,00%
PRESEDINTIA	3	0,00%	100,00%
ADRIAN NASTASE	2	0,00%	100,00%
MADALIN VOICU	2	0,00%	100,00%
PRIMARIE	2	0,00%	100,00%

Tabel 30. Stereotip - ziarul România Mare

Stereotip	Frecventa
TIGANI LAUTARI	3
TIGANI INFRACTORI	2
TIGANI SARACI	2
MAFIE TIGANEASCA	1
TIGANI AFACERISTI	1
TIGANI ANAI FABETI	1

Tabel 31. Actori - ziarul Ziua

Actor	Frecvența	Sursa de agresiune	Comportament neutru	Tinta a agresiunii
ROMI	47	36,96%	50,00%	13,04%
POLITIE	18	11,11%	66,67%	22,22%
PRIMARIE	9	44,44%	11,11%	44,44%
AUTORITATI	5	20,00%	80,00%	0,00%
EXECUTIV	5	0,00%	60,00%	40,00%
CETATENI	4	0,00%	50,00%	50,00%
VICTIME	4	0,00%	0,00%	100,00%
FLORIN CIOABA	3	0,00%	100,00%	0,00%
PSD	3	0,00%	100,00%	0,00%
AUTORITATI ROMANE	2	50,00%	50,00%	0,00%
CONSILIUL EUROPEI	2	0,00%	100,00%	0,00%
MADALIN VOICU	2	0,00%	100,00%	0,00%
MIP	2	50,00%	50,00%	0,00%
OSCE	2	0,00%	100,00%	0,00%
PARTIDA ROMILOR	2	50,00%	50,00%	0,00%
PER	2	0,00%	100,00%	0,00%
TURCI	2	0,00%	100,00%	0,00%

Tabel 32. Stereotip - ziarul Ziua

Stereotip	Frecvența
TIGANI VIOLENTI	11
TIGANI INFRACTORI	7
TIGANI SARACI	7
MAFIE TIGANEASCA	6
TRADITII SI OBICEIURI	3
TIGANI CERSETORI	2
TIGANI EMIGRANTI	1

PRESS MONITOR - PRESA DE LA „TIGANI“ LA „ROMI“

Acest volum a fost realizat în cadrul proiectului „RomaNews - Centrul Romilor de Comunicare și Relații cu Mass-Media”, inițiat de Agenția de Monitorizare a Presei - Academia Cașavencu și Romani CRIS - Centrul Romilor pentru Intervenție Socială și Studii în parteneriat cu Centrul pentru Jurnalism Independent și Agenția Națională de Presă ROMPRES și finanțat de Uniunea Europeană în cadrul programului Phare - Fondul de Parteneriat pentru Romi.

www.romanews.ro

Echipa:

Analiza: Claudia Popescu

Monitorizare de presa: Liana Ganea, Mioara Radoi, Laura Simionescu

Prelucrare date: Marius Neacsu

Corectura: Narcis Voinea

Mulumim Centrului de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală - CRDE (Radu Pop, Adam Gabor) pentru amabilitatea de a ne pune la dispoziție fotografiile din acest volum.